

សន្លឹកព័ត៌មានស្តីពីថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B តើលោកអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis
សេចក្តីថ្លែងការណ៍នៃព័ត៌មានអំពីថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាច្រើនភាសាអាចរកបានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។ ចូលមើល www.immunize.org/vis

1 ហេតុអ្វីត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង?

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B គឺជាជំងឺធ្ងន់ធ្ងរដែលប៉ះពាល់ដល់ថ្លើម។ ជំងឺនេះបង្កឡើងដោយមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B។ ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B អាចបណ្តាលឲ្យកើតជំងឺស្រាល ដែលកើតឡើងសម្រាប់រយៈពេលប៉ុន្មានសប្តាហ៍ ឬអាចបណ្តាលឲ្យកើតជំងឺធ្ងន់ធ្ងរអស់មួយជីវិត។

ការឆ្លងមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B អាចមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ឬរ៉ាំរ៉ៃ។

ការឆ្លងមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ធ្ងន់ធ្ងរ គឺជាការឈឺរយៈពេលខ្លី ដែលកើតឡើងក្នុងរយៈពេល 6 ខែដំបូង បន្ទាប់ពីជនណាម្នាក់ឆ្លងមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B។ ជំងឺនេះអាចបណ្តាលឲ្យ៖

- គ្រុនក្តៅ ឆ្អែងហត់ ការបាត់បង់ចំណង់អាហារ រោគចង់ក្អក និង/ឬឈឺរោគក្អក
- រោគលឿង (ស្បែក ឬភ្នែកលឿង ទឹកនោមពណ៌ខ្មៅ ការបន្ទោរបង់លាមកពណ៌ប្រផេះ)
- ឈឺចុកចាប់សាច់ដុំ សន្លាក់ និងក្រពះ

ការឆ្លងមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ គឺជាការឈឺរយៈពេលយូរ ដែលកើតឡើង នៅពេលមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B បន្តស្ថិតនៅក្នុងរាងកាយមនុស្ស។ មនុស្សភាគច្រើនដែលបន្តទៅកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ មិនមានរោគសញ្ញាទេ ប៉ុន្តែ វានៅតែជាការណាវាធ្ងន់ធ្ងរណាស់ ហើយអាចបណ្តាលឲ្យ៖

- ខួចថ្លើម (ជំងឺគ្រិនថ្លើម)
- ជំងឺមហារីកថ្លើម
- ការស្លាប់បាត់បង់ជីវិត

មនុស្សដែលមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃអាចចម្លងមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ទៅអ្នកដទៃទៀត បើទោះបីជាពួកគេហាក់បីដូចជាមិនឈឺ ឬគ្មានអារម្មណ៍ឈឺក៏ដោយ។ មនុស្សដល់ទៅ 1.4 លាននាក់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក អាចមានជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ។ កុមារប្រហែល 90% ដែលកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ក្លាយជាជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រ៉ាំរ៉ៃ ហើយមនុស្សប្រហែល 1 ក្នុងចំណោម 4 នាក់ស្លាប់បាត់បង់ជីវិត។

ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ឆ្លង នៅពេលឈាម ទឹកកាម ឬរន្ធការនៃរាងកាយដទៃទៀត ដែលមានមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ចូលទៅក្នុងខ្លួនមនុស្សណាម្នាក់ ដែលមិនកើតជំងឺនេះ។ មនុស្សអាចឆ្លងមេរោគនេះ តាមរយៈ៖

- ការសម្រាកកូន (ទារក ដែលម្តាយកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទនេះ អាចចម្លងមេរោគជំងឺនេះនៅពេល ឬក្រោយពេលសម្រាលកូន។
- ការប្រើវត្ថុ ដូចជា កាំបិតកោរ ឬ ប្រាស់ដុសធ្មេញ រួមគ្នាជាមួយនឹងអ្នកកើតជំងឺនេះ
- ប៉ះពាល់ឈាម ឬដំបៅរបស់អ្នកកើតជំងឺនេះ
- រួមភេទជាមួយអ្នកកើតជំងឺនេះ
- ប្រើម្ជុល ស៊ីរ៉ាំង ឬគ្រឿងបរិក្ខារចាក់ថ្នាំដទៃទៀតរួមគ្នា
- ប៉ះពាល់ឈាមពីក្បាលម្ជុល ឬឧបករណ៍មុកស្រូចដទៃទៀត

ក្នុងមួយឆ្នាំ មនុស្សប្រហែល 2,000 នាក់ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ស្លាប់បាត់បង់ជីវិត ដោយសារតែជំងឺថ្លើម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B អាចបង្ការជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B និងផលវិបាកនៃជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B នេះ ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងជំងឺមហារីក និងជំងឺគ្រិនថ្លើម។

2 ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ត្រូវបានផលិតចេញពីធាតុផ្សំនៃមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B។ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះ មិនអាចបណ្តាលឲ្យឆ្លងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ឡើយ។ ជាធម្មតា ថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះត្រូវចាក់ 2, 3 ឬ 4 ដងក្នុងរយៈពេលពី 1 ទៅ 6 ខែ។

ទារក កូនទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ដូសទីមួយនៅពេលកើត ហើយជាធម្មតា នឹងទទួលដូសថ្នាំគ្រប់ចំនួន នៅអាយុ 6 ខែ។

កុមារ និងក្មេងជំទង់ ទាំងអស់ ដែលមានអាយុតិចជាង 19 ឆ្នាំ ដែលមិនទាន់ទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំង ក៏គួរទៅចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះផងដែរ។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ត្រូវបានណែនាំចំពោះ **មនុស្សពេញវ័យ** ដែលមានហានិភ័យឆ្លងមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ដែលរួមបញ្ចូល៖

- មនុស្សដែលដៃក្នុងមុខកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B
- មនុស្សដែលរួមភេទ ដែលមិនស្ថិតក្នុងទំនាក់ទំនងយូរអង្វែងមួយទល់មួយ
- មនុស្សដែលស្នើសុំការវាយតម្លៃ ឬការព្យាបាលចំពោះជំងឺឆ្លងតាមការរួមភេទ
- បុរសដែលរួមភេទជាមួយបុរសដទៃទៀត
- មនុស្សដែលប្រើម្ជុល ស៊ីរ៉ាំង ឬគ្រឿងបរិក្ខារចាក់ថ្នាំដទៃទៀតរួមគ្នា
- មនុស្សដែលប៉ះពាល់នឹងសមាជិកគ្រួសារ ដែលឆ្លងមេរោគជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B
- បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព និងសុវត្ថិភាពសាធារណៈ ដែលមានហានិភ័យប៉ះពាល់ឈាម ឬរន្ធការនៃរាងកាយ
- អ្នកស្នាក់នៅ និងបុគ្គលិកនៃអគារសម្រាប់អ្នកមានពិការផ្នែកលូតលាស់
- បុគ្គលក្នុងមណ្ឌលកែប្រែ
- ជនរងគ្រោះដោយសារការវាយប្រហារ ឬបំពានផ្លូវភេទ
- អ្នកធ្វើដំណើរ ទៅតំបន់ ដែលមានអត្រាកើតជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ខ្ពស់
- មនុស្សកើតជំងឺថ្លើមរ៉ាំរ៉ៃ ជំងឺគ្រុនក្តៅ ផ្តុំមេរោគអេដស៍ ឬជំងឺទឹកនោមផ្អែម
- នរណាម្នាក់ដែលចង់ការពារខ្លួនចំពោះជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B

គេពុំដឹងពីហានិភ័យចំពោះការទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ក្នុងពេលដំណាលគ្នានឹងថ្នាំវ៉ាក់សាំងដទៃទៀតឡើយ។

3 មនុស្សមួយចំនួនមិនគួរទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះ។

- សូមប្រាប់អ្នកដែលផ្តល់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងដល់លោកអ្នក៖
- **ប្រសិនបើបុគ្គល ដែលទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំង មានបញ្ហាអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ ដែលភ័យខ្លាចហែងដល់អាយុជីវិត។**
ប្រសិនបើលោកអ្នកធ្លាប់មានប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីដែលគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត បន្ទាប់ពីបានទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ឬមានបញ្ហាអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរចំពោះធាតុផ្សំណាមួយនៃថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះ លោកអ្នកអាចត្រូវបានណែនាំកុំឱ្យចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងនេះ។ សូមសួរនាំអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នកចង់បានព័ត៌មានអំពីធាតុផ្សំនៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង។
 - **ប្រសិនបើបុគ្គល ដែលទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំង មានសុខភាពមិនសូវល្អទេ។**
ប្រសិនបើលោកអ្នកមានជំងឺឈឺស្រាល ដូចជា ជំងឺផ្លាសាយ លោកអ្នកប្រហែលអាចទទួលបានថ្នាំវ៉ាក់សាំងនៅថ្ងៃនេះ។ ប្រសិនបើលោកអ្នកមានជំងឺឈឺធ្ងន់ ឬធ្ងន់ធ្ងរ លោកអ្នកគួរប្រហែលរងចាំ រហូតទាល់តែលោកអ្នកជាសះស្បើយវិញ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់យោបល់លោកអ្នក។

4 ហានិភ័យកើតប្រតិកម្មថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ដូចថ្នាំដទៃទៀតដែរ រាប់ទាំងថ្នាំវ៉ាក់សាំង ឱកាសនៃការទទួលបានជំងឺរំខាន អាចកើតមាន។ ជាធម្មតា ផលរំខានទាំងនេះ មានកម្រិតស្រាល ហើយបាត់ទៅវិញដោយខ្លួនឯង ប៉ុន្តែប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរក៏អាចកើតឡើងផងដែរ។ មនុស្សភាគច្រើនដែលទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B ពុំមានបញ្ហាជាមួយនឹងថ្នាំវ៉ាក់សាំងទេ។

បញ្ហាស្រាល បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ B រួមមាន៖

- ការឈឺចាប់នៅកន្លែងចាក់ថ្នាំ
- សីតុណ្ហភាព 37.7°C (99.9°F) ឬខ្ពស់ជាងនេះ

ប្រសិនបើបញ្ហាទាំងនេះកើតឡើង ជាធម្មតា បញ្ហាទាំងនេះចាប់ផ្តើមកើតឡើងក្នុងមួយបន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង ហើយបន្តកើតឡើងសម្រាប់រយៈពេល 1 ឬ 2 ថ្ងៃ។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នកអាចប្រាប់លោកអ្នកបន្ថែមអំពីប្រតិកម្មទាំងនេះ។

បញ្ហាដទៃទៀតដែលអាចកើតឡើង បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងណាក៏ដោយ៖

- ពេលខ្លះ មនុស្សស្លាប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្រមួយដែលរួមបញ្ចូលទាំងការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។ ការអង្កេត ឬដេកប្រហែល 15 នាទីបន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំងអាចជួយបង្ការការស្លាប់ និងរបួសដោយសារដួលបាន។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នករលមុខ ឬចក្ខុញ្ញាណផ្លាស់ប្តូរ ឬឮសំឡេងហឹងក្នុងត្រចៀក។
- មនុស្សមួយចំនួនឈឺស្មារ ដែលអាចកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ និងកើតឡើងសម្រាប់រយៈពេលយូរ ជាការឈឺចាប់ធម្មតា ក្រោយពេលចាប់ថ្នាំ។ ករណីនេះកម្រកើតឡើងណាស់។
- ថ្នាំណាក៏ដោយក៏អាចបង្កប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ។ ប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីទាំងនេះ ដោយសារតែថ្នាំវ៉ាក់សាំង គឺជាបញ្ហាកម្រ ដែលតាមការប៉ាន់ប្រមាណ មានតិចជាង 1 ក្នុងមួយលានដួស ហើយនឹងកើតឡើងក្នុងរយៈពេលពីរបីនាទីទៅពីរបីម៉ោង បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងកម្រនឹងបង្ករបួសធ្ងន់ធ្ងរ ឬធ្វើឱ្យស្លាប់បាត់បង់ជីវិតណាស់។ សុវត្ថិភាពនៃថ្នាំវ៉ាក់សាំងតែងតែស្ថិតក្រោមការតាមដាន។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមចូលទៅ៖ www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ?

តើខ្ញុំគួរប្រយ័ត្នចំពោះអ្វីខ្លះ?

- សូមប្រយ័ត្នចំពោះអ្វីដែលធ្វើឱ្យលោកអ្នកព្រួយបារម្ភ ដូចជាសញ្ញាបង្ហាញពីប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ គ្រុនក្តៅខ្លាំង ឬគំរាមបាត់ខ្លួនធម្មតា។

សញ្ញាបង្ហាញពី**ប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ** អាចរួមបញ្ចូលកន្ទួរហើមមុខ និងបំពង់ក ពិបាកដកដង្ហើម ចង្ហាត់បេះដូងញាប់ រលមុខ និងកម្លាំងចុះខ្សោយ។ បញ្ហាទាំងនេះនឹងចាប់ផ្តើមកើតឡើងរយៈពេលពីរបីនាទីទៅពីរបីម៉ោង ប៉ុណ្ណោះបន្ទាប់ពីការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។

តើខ្ញុំគួរធ្វើអ្វីខ្លះ?

- ប្រសិនបើលោកអ្នកគិតថា វាក៏ជា**ប្រតិកម្មអាឡាក់ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ** ឬស្ថានភាពរាងកាយប្រែប្រួលដទៃទៀតដែលមិនអាចរង់ចាំបាន សូមទូរស័ព្ទទៅ 9-1-1 ឬទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យដែលជិតបំផុត។ បើមិនដូច្នោះទេ សូមទូរស័ព្ទទៅគ្លីនិករបស់លោកអ្នក។ ក្រោយមក ប្រតិកម្មរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង) (VAERS)។ វេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នកអាចដាក់បញ្ជូនរបាយការណ៍នេះ ឬលោកអ្នកអាចរាយការណ៍ដោយផ្ទាល់តាមរយៈគេហទំព័រ VAERS នៅ www.vaers.hhs.gov ឬដោយការហៅទូរស័ព្ទមកលេខ 1-800-822-7967។

VAERS មិនផ្តល់យោបល់វេជ្ជសាស្ត្រទេ។

6 កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង

National Vaccine Injury Compensation Program (កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង) (VICP) គឺជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋសហព័ន្ធ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង់សំណងអ្នកទាំងឡាយដែលអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយចំនួន។ បុគ្គលដែលជឿជាក់ថា ខ្លួនអាចធ្លាប់រងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយអាចធ្វើការសិក្សាអំពីកម្មវិធី និងអំពីការដាក់ពាក្យទាមទារសំណង ដោយទូរស័ព្ទមកលេខ 1-800-338-2382 ឬចូលទៅវេបសាយ VICP តាម www.hrsa.gov/vaccinecompensation/ មានរយៈពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់ពាក្យទាមទារសំណង។

7 តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក។ គាត់អាចផ្តល់ឯកសារក្នុងកញ្ចប់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង ឬប្រាប់ប្រភពព័ត៌មានផ្សេងដល់លោកអ្នក។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់លោកអ្នក។
- សូមទាក់ទង Centers for Disease Control and Prevention (មជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និង បង្ការជំងឺ) (CDC) ៖
 - ទូរស័ព្ទមកលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលទៅវេបសាយ CDC តាម www.cdc.gov/vaccines